

VZDELÁVANIE CUDZINCOV V PODMIENKACH ŠKOLY

Súkromná spojená škola (ďalej „SSŠ“), Starozagorská 8, Košice pozostáva z 2 organizačných zložiek: Súkromná základná škola, Starozagorská 8, Košice (so začiatkom činnosti od roku 2006) a Súkromné gymnázium, Starozagorská 8, Košice so študijnými odbormi 7902 J 74 gymnázium – bilingválne štúdium (so začiatkom činnosti od roku 2011) a 7902 J gymnázium so všeobecným štúdiom (so začiatkom činnosti od roku 2015). Škola ponúka model európskej školy ako integrovaného vzdelávania:

- a) **základné** (primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie)
- b) **stredoškolské** (v súčasnosti osemročnú formu vzdelávania v rámci gymnázia, z hľadiska perspektívy podľa záujmu žiakov štvorročnú a päťročnú formu vzdelávania v rámci gymnázia)

Súčasťami školy je Súkromný školský klub detí a Súkromné centrum voľného času.

Od začiatku svojej činnosti sa škola **aktívne a úspešne zapojila a ďalej zapája do prípravy a realizácie rozvojových a vzdelávacích projektov**, dosahuje úspechy v projektových aktivitách v rámci SR, na medzinárodnej úrovni, ako aj úspechy v súťažiach s umiestnením na úrovni SR.

Od roku 2008 bola škola zapojená do **projektu experimentálneho overovania metódy CLIL** vo vyučovaní pod odbornou garanciou Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave, v rámci ktorého sa integruje v súčasnosti anglický jazyk do prírodovedných, spoločenskovedných vyučovacích a výchovných predmetov. Uplatňovanie tejto metódy umožnilo prijímať anglicky hovoriacich žiakov cudzincov a poskytovať im vzdelávanie v **SSŠ**.

Najvzácnejšie ocenenie školy je **Európska značka pre jazyky** od Európskej komisie za kvalitnú výchovno – vzdelávaciu činnosť, výučbu cudzích jazykov a mimoškolské aktivity, ktoré získala 24. 09. 2010. Uvedené ocenenie získala ako prvá škola v Košiciach a štvrtá v rámci Slovenskej republiky.

Od školského roku 2016/2017 sa v Súkromnej základnej škole **vyučuje** vyučovací predmet **matematika podľa metodiky Prof. RNDr. Milana Hejného, CSc.**, ktorý je slovenským a českým matematikom, odborníkom na didaktiku matematiky, profesor Pedagogickej fakulty UK v Prahe.

Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR schválilo od školského roku 2017/2018 škole **projekt experimentálneho overovania** pod názvom **Efektivita vyučovacej metódy Jolly Phonics** v anglickom jazyku v rámci primárneho vzdelávania pod odbornou garanciou Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave.

Dňa 14. mája 2020 udelila **organizácia International Baccalaureate** SSŠ autorizáciu programu **Primary Years Programme** a 27. augusta 2020 bolo doručené súhlasné stanovisko MŠ VV a Š SR k uplatňovaniu medzinárodného programu Primary Years Programme s účinnosťou od 1. septembra 2020. Stali sme sa druhou školou v rámci Slovenskej republiky a prvou v rámci Košíc, ktorá získala akreditáciu na vzdelávací program Primary Years Programme.

Vzhľadom na profiláciu školy zadanú v Školskom vzdelávacom programe pod názvom Medzinárodný program pre I. stupeň ZŠ HUMAN a strategické ciele školy už od svojho vzniku Súkromná spojená škola cielene smeruje k výchove a vzdelávaniu jedincov, ktorí sú tolerantní voči ostatným kultúram a národom. Vzdelávanie sa slovenských žiakov od 6 rokov veku v triedach spolu s cudzincami a zapájaním sa do spoločných mimo vyučovacích aktivít prispieva k tomu, že sú schopní pochopiť rôzne kultúry, orientovať sa vo svete a vnímať ich ako prirodzenú

súčasť svojho každodenného života. Počet cudzincov rôznej národnosti, a to vietnamskej, ukrajinskej, britskej, či americkej vzdelávaných v podmienkach školy neustále rastie. Vzhľadom na vytváranie nových pracovných príležitostí pre cudzincov v regióne sa predpokladá, že ich počet sa bude zvyšovať. SSS dokáže deťom cudzincov poskytnúť kvalitné vzdelávanie, súčinnosť a podporu pri osvojovaní si slovenského jazyka. Zároveň ambíciou školy je slovenským žiakom priamo umožniť spoznávať zvyky a kultúru iných národov, pochopiť a tolerovať ich odlišnosti. Tým, že cudzinci sa vzdelávajú v podmienkach školy spolu so slovenskými žiakmi, slovenským žiakom sa umožňuje prirodzenou a nenásilnou formou zdokonaľovať v anglickom jazyku, ktorý je ich komunikačným jazykom. Prostredníctvom rôznych aktivít sa oboznamujú s tradíciami krajín, odkiaľ cudzinci pochádzajú, obohacujú sa o nové kultúrne a estetické zážitky, rozvíjajú svoje komunikačné zručnosti a schopnosti v anglickom jazyku, zdokonaľujú svoje interkultúrne zručnosti, čo podporuje u nich akceptáciu iných kultúr a národností s aktívnym záujmom o svojich spolužiakov cudzincov a ich spôsob života. Škola organizuje ochutnávku jedál každoročne v novembri na **Deň Vďakyvzdania**, ktorý je v ponímaní školy zameraný nielen na tradície USA, ale aj iných krajín. Žiaci z USA v uvedený deň prezentujú vlastný kultúrny program a zážitky. Žiaci – cudzinci sa v rámci **Európskeho klubu** zriadeného v podmienkach školy majú možnosť zúčastniť kultúrnych aktivít organizovaných mestom, napr. Dni mesta Košice a oboznámiť s krásami, históriou mesta a kultúrou Slovenskej republiky.

Okrem spomínaných aktivít Súkromná spojená škola každoročne organizuje pre rodičov školy aj **Vystúpenie žiakov v cudzích jazykoch**, na ktorom majú rodičia a ďalší príbuzní žiakov možnosť vidieť výsledky tvorivej a vzdelávacej činnosti nielen slovenských žiakov, ale aj žiakov cudzincov.

Vzdelávanie cudzincov je personálne zabezpečované vyučujúcimi I. stupňa a vyučujúcou slovenského jazyka II. stupňa organizačných zložiek Súkromná základná škola a Súkromné gymnázium Súkromnej spojenej školy. Pre žiaka je to opäť pozitívne vzhľadom na to, že nie je konfrontovaný s ďalšou personálnou zmenou. V jednotlivých triedach sa vyskytujú minimálne traja cudzinci rôznych národností. Je to pre učiteľov školy veľká výzva nielen na zvládnutie a správne metodické riadenie vyučovacieho procesu, ale aj na uplatňovanie multikultúrnej výchovy a výchovy k tolerancii rôznych kultúr aj vnímania sveta mimo Slovenskej republiky.

Od roku 2013 vyučujúci v podmienkach školy zabezpečujú základný a rozširujúci kurz štátneho jazyka pre žiakov – cudzincov v súlade s dokumentáciou schválenou MŠVVaŠ SR, a to „Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov“, „Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov“ a postupujú podľa „Metodického odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov. Kurzy sa realizujú v populudňajších hodinách v priestoroch školy.

Pedagogickú dokumentáciu k základnému a rozširujúcemu jazykovému kurzu štátneho jazyka tvorí okrem učebného plánu a učebných osnov aj dokument Prehľad o vzdelávaní detí cudzincov v jazykovom kurze štátneho jazyka a Osobný záznam, ktoré si škola vedie. Prehľad o vzdelávaní a osobný záznam poskytujú ucelené informácie o každom konkrétnom žiakovi jazykového kurzu predovšetkým:

- učiteľovi,
- rodičom,
- škole, v ktorej žiak uskutočňuje povinnú školskú dochádzku,
- kontrolným orgánom.

Okresný úrad v Košiciach pristupuje k vzdelávaniu cudzincov veľmi ústretovo, podporuje organizovanie základných a rozširujúcich kurzov štátneho jazyka pre cudzincov v podmienkach školy, poskytuje škole metodické poradenstvo a na základe ich súhlasného stanoviska k žiadosti školy o financovanie kurzov slovenského jazyka pre cudzincov, MŠVVaŠ SR prideluje škole finančné prostriedky na ich organizačné a personálne zabezpečenie.

Jazykové kurzy pre žiakov cudzincov hodnotíme v podmienkach SSS veľmi pozitívne. Pomáhajú nám naplňovať vzdelávacie, ale aj výchovné ciele. Výsledky našej práce sú viditeľné počas samotného vyučovania ako aj v popoludňajšom školskom klube detí. Keď si žiaci v kolektíve triedy rozumejú, každá spoločná aktivita je pre nich radostným zážitkom. Naši žiaci cudzinci pokračujú vo vzdelávaní aj doma, kde do precvičovania slovenského jazyka zapoja aj svojich rodinných príslušníkov, čo pomáha vzájomnej komunikácii vo vzťahu škola a rodič. Mnohí rodičia cudzincov neovládajú slovenský jazyk dostatočne, aby porozumeli komplexným administratívnym otázkam týkajúcich sa začlenenia dieťaťa do vyučovacieho procesu. Z uvedeného dôvodu vzdelávanie ich dieťaťa je zároveň vzdelávaním aj pre samotných rodičov, čo je prínosom pre obidve strany.

Vyučujúci, ktorí realizovali základné a rozširujúce kurzy štátneho jazyka so žiakmi – cudzincami na Súkromnej spojenej škole, dospeli k záverom:

- žiaci si počas kurzu osvojili základy slovenského jazyka na úrovni postačujúcej pre zvládnutie vzdelávania v základnej škole,
- zlepšila sa kvalita ústneho prejavu žiakov, pohotovosť a zručnosti v komunikácii, obohatila sa ich slovná zásoba vo všetkých oblastiach vzdelávania,
- žiaci nadobudli pozitívny vzťah k slovenskému jazyku,
- v slovenskom jazyku sa učia odborný jazyk jednotlivých vyučovacích predmetov v ročníku, do ktorého sú zaradení,
- na vyučovacích hodinách kurzu slovenského jazyka si osvojili živú slovenskú reč používanú v bežných sociálnych situáciách a rečovú etiketu,
- pri práci s jednotlivcom alebo v menších skupinách sa žiaci mohli častejšie prejavovať v slovenskom jazyku, hovoriť bez zábran a takto nadobudnúť väčšiu sebaistotu, zručnosť pohotovo reagovať na podnety (otázky a úlohy) a vzájomne si pomáhať,
- žiaci nadobudli pozitívny vzťah k vyučujúcim kurzu štátneho jazyka a v prípade potreby im kládli svoje otázky aj počas dňa, nielen počas vyučovacích hodín kurzu,
- žiaci postupne nadobúdali komfortnejšiu pozíciu v rámci kolektívu triedy a prejavovali svoje zručnosti v rôznych oblastiach vzdelávania (výtvarná výchova, telesná a športová výchova iné.)
- počas prestávok a spoločných aktivít žiaci v triedach komunikovali bilingválne, čo obojstranne podporuje rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov v slovenskom, ale aj anglickom jazyku.

Mgr. Eva Bednáriková
riaditeľka školy